

KURUMLAR VERGİSİ BEYANI VE NİSAN AYI YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Aşağıda 30 Nisan olarak belirtilen süreler; 30 Nisan tarihinin tatil ve sonraki günün 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Gününe denk gelmesi nedeniyle süre 02.05.2023 olarak dikkate alınacaktır.

*2022 takvim yılına ait Kurumlar Vergisinin beyan süresi 01.04.2023 tarihinde başlamış olup, son günü 30.04.2023 tarihidir. 2022 yılı özelinde kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılan istisna ve indirimlere %10 luk ek vergi getirildi.

*Elektronik Defter uygulaması kapsamında Aralık/2022 dönemi “Defter Beratları” 30 Nisan 2023 Tarihine Kadar Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine Yüklenmesi gerekiyor. Bu işlem ayrıca bilindiği üzere TTK kapsamında yevmiye ve defteri kebir defterlerinin de kapanış tasdikleridir. (Ocak /2023 dönemi e defter beratları da bu ay sisteme yüklenecektir.)

* Sanayi Sicil Belgesi Olanlar İçin “Yıllık İşletme Cetvellerinin ” Son Verilme Tarihi 30.04.2023 dir.

* 01.07.2015 tarihinden sonra tescil olan nakdi sermaye artırımında veya kurulan şirketlerin nakdi sermayelerine, kurumlar vergisi matrahı indirim uygulamasıyla ilgili olarak açıklanan faiz oranları aşağıda olup, bilgi notları ekte yer almaktadır. (Ticari krediler faiz oranı, bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı olarak dikkate alınacak olan ve TCMB tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan “Bankalarca Açılan Kredilere Uygulanan Ağırlıklı Ortalama Faiz Oranları”ndan “Ticari Krediler (TL Üzerinden Açılan) (Tüzel Kişi KMH ve Kurumsal Kredi Kartları Hariç)” faiz oranıdır.)

Hesap Dönemi	Faiz Oranı	Sirküler
2016	%13,57	15.02.2017 tarihi ve KVK-43/2017-1
2017	%17,06	30.01.2020 tarihi ve KVK-47/2020-1
2018	%27,04	TCMB internet sitesinden alınmıştır. https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/dashboard/341
2019	%12,02	https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/dashboard/341
2020	%19,62	https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/dashboard/341
2022	%24,52	https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/dashboard/341
2023	%13,47	https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/dashboard/341

*Kurumlar Vergisi Beyannamesi ekinde verilen Transfer fiyatlandırmasına ilişkin formun doldurulmasına ait kısa bilgi notları(Konuya ilişkin ayrıntılı bilgilendirme 08.02.2023 tarih **YORDAM-2023/S-12** sayılı sirkülerimiz ekinde mevcuttur.)

Saygılarımızla...

Transfer Fiyatlandırması, Kontrol Edilen Yabancı Kurum ve Örtülü Sermayeye İlişkin Form doldurulmasına ait bilgi notu

Bu formu ilişkili kişilerle işlemlerde bulunan tüm kurumlar vergisi mükellefleri dolduracak ve bağlı buldukları vergi dairesine kurumlar vergisi beyannamesi ekinde bildireceklerdir.

Bu bildirim ve formun hazırlanmasında yapılacak çalışmalar bir dosya haline getirilecektir. Söz konusu dosyada aşağıdaki bilgi ve belgeler bulundurulacaktır. Transfer fiyatlandırmasına konu çalışmalarda;

- İlişkili kişinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla oluştuğu durumların örtülü kazanç dağıtım kapsamında sayılması için en az %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı aranılması koşuluna,
- İlgili hesap döneminde her bir ilişkili kişi bazında yıllık toplam net tutarı 30.000 TL ve üzerinde olan mal veya hizmet alım ya da satım işlemlerine ve ilişkili kişi bilgilerine yer verilmesi

Koşullarına dikkat edilecektir.

Transfer fiyatlandırması formunda belirtilen rakam ve bölümler muhasebe kayıtları esas alınarak yapılmalıdır.

Formda; değişik satırlarda adlandırılabilir bir satış bir taraf açısından diğer taraf için farklı adlandırılabilir. Örneğin ilişkili taraflardan biri için hammadde olarak adlanan satış diğer taraf için mamul olarak adlandırıldığında işlem tutarları taraflarca ayrı satırlarda beyan edilebilir. Yani alınan mal veya hizmet bir tarafta 150 hs alt kırılımında takip edilirken diğer taraf ticari mal olarak kayıtlarda yer alabilmektedir. Formda belirtilen bölümler ve açıklamaları kısaca aşağıdadır.

Varlıklar

• Hammadde -Yarı Mamul

• Mamul – Ticari Mallar

İlişkili kişiler ile yapılan hammadde, yarı mamul, mamul ve ticari mal alım veya satımına ilişkin bilgiler yer alacaktır. Bu satırın alım sütununda ilişkili kişilerden formun ilgili bulunduğu hesap dönemi içerisinde satın alınan hammadde, yarı mamul, mamul ve ticari malların tutarı, satım sütununda ise ilgili hesap dönemi içerisinde ilişkili kişilere satılan hammadde, yarı mamul, mamul ve ticari malların tutarı yazılacaktır.

• Gayri Maddi Haklar/Varlıklar (Edinilen veya Kullanılan)

Gayri Maddi Haklar/Varlıklar, patent, ticari marka, ticari unvan, tasarım ya da model gibi sınaî varlıkların kullanım hakkı ile edebi, sanatsal eserlerin mülkiyet hakları ve ticari bilgi birikimi (know how), ticari sırlar gibi fikri hakları kapsamaktadır.

• Kiralamalar

İlgili bulunduğu hesap döneminde mükellefin ilişkili kişilerden yaptığı kiralama işlemine ilişkin kira bedeli alım sütununa, ilişkili kişilere kiraya verme işlemine ilişkin kira bedeli satım sütununa yazılacaktır.

• Diğer (Belirtiniz)

İlişkili kişilerle ilgili hesap dönemi içerisinde gerçekleştirdiği demirbaşlar, gayrimenkuller gibi sabit kıymetlere ilişkin alım ve satım tutarları yazılacaktır.

Ciro primi ya da iskonto gibi adlarla sonradan yapılan indirim ve iskontoların bir hizmet teslimi olarak HİZMET bölümünde diğer satırında gösterilecektir.

Diğer İşlemler

• İkramiye ve Benzeri Ödemeler

Formun "İkramiye ve Benzeri Ödemeler" satırında, alım sütununa hesap dönemi içinde ilişkili kişilere verilen ikramiye, prim ve benzeri ödemelerin tutarı, satım sütununa ise ilişkili kişilerden alınan bu tür ödemelerin tutarı yazılacaktır.

Yönetim kurulu üyelerine ödenen huzur hakları bordro üzerinde gösteriliyor ise formun kapsamı dışındadır. Diğer hallerde verilen ikramiye ve benzeri ödeme olarak bu satırda yer almalıdır.

• Grup İçi Hizmetler

İlişkili kişiler arasında gerçekleşen grup içi hizmet sözleşmelerine ilişkin bilgiler yer alacaktır. Dolayısıyla, grup içi hizmet kapsamında alınan hizmete ilişkin tutar alım sütununa, verilen hizmete ilişkin tutar ise satım sütununa yazılacaktır.

Dağıtım anahtarı ile yansıtılan grup içi hizmet bedelleri grup içi hizmetler bölümüne yazılacaktır.

• Diğer (Belirtiniz)

Sözleşme ve dağıtım anahtarı olmadan doğrudan yansıtılan grup içi hizmet bedelleri diğer satırında gösterilebilir.

Örtülü sermaye uygulamasına ilişkin bilgiler;

Bu tablo; İlişkili kişilerden **borç alımı** var ise doldurulacaktır.

Tabloda; bilançoya ait tutarlar önceki yıl bilançosunda yer alan bilgilere göre doldurulacaktır. Diğer bölümleri ise cari yıl bilgileri esas alınarak doldurulacaktır.

Hazırlanacak Form ve Raporlara İlişkin Diğer Bilgiler

Bu formla beraber aşağıdaki kişiler ayrıca rapor hazırlayacaklardır. Hazırlanacak rapor kurumlar vergisi beyannamesinin beyan süresi içinde ilgili vergi dairesine verilmek zorundadır.

Buna göre;

- Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'na kayıtlı mükelleflerin bir hesap dönemi içinde ilişkili kişilerle yaptıkları yurt içi ve yurt dışı işlemleri,
- Diğer kurumlar vergisi mükelleflerinin bir hesap dönemi içinde ilişkili kişilerle yaptıkları yurt dışı işlemleri
- 01/01/2008'den sonra ki işlemleri kapsamak üzere Serbest bölgelerde faaliyette bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bir hesap dönemi içinde ilişkili kişilerle yaptıkları yurt içi işlemleri ve yurt içindeki mükelleflerin serbest bölgedeki mükelleflerle yaptıkları işlemleri,
- Tüm Kurumlar Vergisi Mükellefleri Yurt dışı şubeleri ve serbest bölgelerde bulunan ilişkili kişilerle yaptıkları işlemleri

için Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu hazırlamaları gerekmektedir.

Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu Hazırlanmasının yanında işletmenin büyüklüğü ve Ülkeler Bazında aşağıdaki raporlar ayrıca hazırlanacaktır.

Çok uluslu işletmeler grubu (ÇÜİ) kapsamında bulunan ve bir önceki hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi ekinde yer alan bilançodaki aktif büyüklüğü ve gelir tablosundaki net satışlar tutarının her ikisi de **500 Milyon TL ve üzerinde olan Türkiye mukimi kurumlar vergisi mükellefleri, 2020 yılı** hesap döneminden başlamak üzere ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için Mali İdare'ye sunmak üzere **Genel Rapor** hazırlamak zorundadırlar.

Toplam konsolide grup geliri, 750 milyon Avro ve üzerinde olan ÇÜİ Grubunun Türkiye'de mukim nihai ana işletmesi (Türkiye'de birden fazla işletmesi bulunması durumunda diğerleri adına biri) tarafından **Ülke Bazlı Rapor** hazırlanır.

NAKDİ SERMAYE ARTIŞLARINDA KURUMLAR VERGİSİ İNDİRİMİ

Konu ayrıntılı bir açıklamaya tabi olup, geniş açıklamaları kurumlar vergisi tebliğinde bulunmaktadır. Bu yazımızda yalnızca normal bir durumda sermaye artışı yapan firmalara ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Sermaye artırımında indirim

Finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak 1/7/2015 tarihinden itibaren ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya bu tarihten itibaren yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılana kısmı üzerinden hesaplanan faizin %50 kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılacaktır.

-Gelirlerinin %25 veya fazlası faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlere ilişkin sermaye şirketleri için indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır. Yani bu sistemi kullanamayacaklardır.

-Aktif toplamının %50 veya daha fazlası bağlı menkul kıymetler, bağlı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşan sermaye şirketleri için indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır.

-Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan kısmına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır.

-Arsa ve arazi yatırımı yapan sermaye şirketlerinde arsa ve arazi yatırımına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır.

-Ortağa verilen borca ilişkin tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır.

- Sermaye artışının yapıldığı yılda geçici vergi dönemlerinden sadece dördüncü geçici vergilendirme dönemi itibarıyla bu indirimden yararlanabilecektir. Öte yandan, kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutarlar, izleyen hesap dönemine ilişkin geçici vergilendirme dönemlerine ait geçici vergi matrahlarının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

-Nakit ödemelerde tescil tarihi ve sonrası önemlidir. Yalnızca daha önceden karar alınması ve şirket kayıtlarında 529 Diğer Sermaye Yedeklerine kaydedilen avans ödemeleri hesaplama esas olmaktadır. Diğer işlemlerde tescil tarihi ve tescil tarihinden sonraki ödemeler esas alınacaktır.

-hesaplamalarda aylar esas alınacaktır. Günlük hesaplama olmayacaktır. Sermayenin bankaya yatırıldığı tarih tam ay olarak dikkate alınacaktır.

-Hesaplama formülü;

İndirim tutarı = Nakdi sermaye artışı x Ticari krediler faiz oranı x İndirim oranı x Süre
Süre; örneğin 29.06.2017 tarihli bir ödeme 7 ay üzerinden dikkate alınacaktır. (7/12 gibi)

-İndirim işlemlerinde 05.07. 2022 tarihinden itibaren süre sınırlaması getirilmiştir. Belirlenen sürelerde hesaplanan tutarlar dönem kurumlar vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabilecektir. 7417 sayılı Kanun ile KVK'nun 10. maddesinde yapılan düzenleme ile nakit sermaye indiriminde dönem sınırlamasına gidilmiştir. "Bu indirimden, sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği hesap dönemi ile bu dönemi izleyen **dört hesap** dönemi için ayrı ayrı yararlanılır. Bu dönemlerde sermaye azaltımı yapılması halinde azaltılan sermaye tutarı indirim hesaplamasında dikkate alınmaz." Diğer taraftan aynı Kanun ile KVK'na eklenen geçici 15. Maddenin 13 no.lu fıkrası ile yapılan düzenleme aşağıdaki gibidir. "(13) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yapılan değişiklik hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sermaye artırımını yapan veya ilk defa kurulan şirketler için 2022 yılı hesap dönemi dahil olmak üzere beş hesap dönemi için uygulanır."

-Kazanç yetersizliği nedeniyle indirim konusu edilemeyen tutar sonraki dönemlere devredilebilecektir. Bu kapsamda bir durum ortaya çıkar ise; mutlaka nazım hesapları kullanılması kayıt ve takip için önemlilik arz etmektedir.

-Nakdi olarak artırılan sermayenin, yatırım teşvik belgeli üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inşasına tahsis edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda, yatırım teşvik belgesinde yer alan sabit yatırım tutarı ile sınırlı olmak üzere 25 puan ilave edilmek suretiyle söz konusu indirim uygulanacaktır.

- İndirimden faydalanmak isteyen sermaye şirketlerinin, taahhüt edilen sermaye artırım tutarının nakit olarak şirketin banka hesabına fiilen yatırıldığına ilişkin olarak bu işlemleri içeren ve ilgili banka şubesi tarafından onaylanmış banka hesap özetini kağıt ortamında veya elektronik ortamda ilgili dönem kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içerisinde kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine ibraz etmeleri gerekmektedir.

Ayrıca, Tebliğin bu bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde indirimden faydalanmak isteyen sermaye şirketlerinin, nakdi olarak artırdıkları sermaye ile indirime konu edecekleri tutara ilişkin bilgileri, kurumlar vergisi beyannamesi ekinde bildirmeleri gerekmektedir.

Önemli not

-Kazanç bulunması halinde kurumlar vergisi matrahından indirim yapılıyor.

-Kazanç bulunmayan yıllarda hesaplanan tutarların nazım hesaplarda takip edilmesi hesap verebilirlik yönünden uygun olacaktır.